

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра китайської філології

Курсова робота

з китайської філології

на тему:

ЗАСОБИ І МЕТОДИ УТВОРЕННЯ НЕОЛОГІЗМІВ СУЧАСНОЇ
КИТАЙСЬКОЇ МОВИ У СФЕРІ ІТ

Студента групи кит 10-21

факультету східної і слов'янської філології

денної форми здобуття освіти

Освітньої програми:

Китайська мова і література та переклад, західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.06 Східні мови та

літератури (переклад включно),

перша – китайська

Білоусова Олександра Олександровича

Науковий керівник:

Кривошесєв Л. Д.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

<i>ВСТУП</i>	4
<i>РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНА БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ ТВОРЕННЯ НЕОЛОГІЗМІВ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ У СФЕРІ ІТ</i>	7
1.1. Проблематика перекладу та локалізації неологізмів китайської мови ...	7
1.2. Утворення та вживання неологізмів у сфері ІТ як засіб міжнародної комунікації	9
Висновки до Розділу 1	11
<i>РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ СПОСОБІВ ТВОРЕННЯ НЕОЛОГІЗМІВ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ В СФЕРІ ІТ</i>	13
2.1. Класифікація основних способів творення неологізмів китайської мови у сфері ІТ	13
2.2. Афіксація та напівафіксація як способи словотворення у сучасній китайській мові.....	17
2.2.1 Префіксація.....	17
2.2.2. Суфіксація	19
2.2.3. Напівафіксація.	23
Висновки до Розділу 2.	27
<i>ВИСНОВКИ</i>	28
<i>论文摘要</i>	30
<i>СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ</i>	32

ВСТУП

Дослідження способів творення неологізмів китайської мови у сфері ІТ є дуже актуальним з кількох причин.

Актуальність. Першою з причин є необхідність вивчення сучасної китайської мови та її практичне застосування в умовах міжнародного ринку. Основною метою є застосування цієї мови в усіх сферах життя.

По-друге, це обумовлено швидкими темпами розвитку ІТ: поява нових технологій, продуктів та програмного забезпечення. Ці процеси обов'язково відбуваються разом із зростанням потреби у новій спеціальній лексиці.

І останнє, дослідження методології творення неологізмів є важливим для визначення відмінностей в утворенні нової лексики в умовах різних культурних, мовних та національних особливостей. Крім вище згаданого, існує також проблема локалізації та адаптації китайськомовного контенту, який невпинно створюється на просторах мережі Інтернет та за її межами. Навіть враховуючи існування схожих за тематикою досліджень, з плином часу їх актуальність можна ставити під питання, адже їх тематика пов'язана із швидкоплинними та перемінними процесами у мові. Саме з цієї причини, **мета** нашої роботи є проведення актуальних на сьогодні досліджень з творення неологізмів.

Відповідно до вказаної вище мети формуються основні **завдання** дослідження, які полягають у:

- Поясненні теоретичної бази дослідження творення неологізмів китайської мови у сфері ІТ;
- Визначенні основних проблем пов'язаних з перекладом та локалізацією неологізмів китайської мови;
- Визначенні особливостей творення неологізмів китайської мови;
- Типології основних способів творення неологізмів китайської мови у сфері ІТ.

Об'єктом дослідження є способи творення неологізмів китайської мови у сфері ІТ.

Предметом дослідження – функціональні особливості основних способів творення неологізмів китайської мови та їх застосування у сфері ІТ.

Матеріалом для дослідження слугували різноманітні статі китайських користувачів мережі Інтернет на ІТ тематику, словники китайської, англійської та української мов, а також результати досліджень подані у статтях українських та іноземних лінгвістів.

Методи дослідження, використані у ході роботи: текстовий аналіз, функціональний аналіз, семантичний аналіз, морфемний аналіз, компонентний аналіз, метод збору даних.

Практична значимість отриманих результатів курсової роботи полягає у їх використанні при підготовці практичних та семінарських занять з китайської мови, для дослідження спеціальної лексики, написання рефератів, курсових та дипломних робіт, а також для підготовки таких навчальних курсів, як: “Лексикологія китайської мови”, “Теорія і практика перекладу з китайської мови”, “Практика китайської мови”.

Новизна цієї роботи полягає у виявленні нових словотворчих морфем (афіксів), а також у визначенні впливу процесу глобалізації на мову та процеси пов'язані з нею.

Структура. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, анотації та списку використаної літератури. Обсяг роботи становить 27 сторінок.

У першому розділі розглядається поняття глобалізації та способи її реалізації, визначаються основні проблеми, пов'язані з перекладом та локалізацією. А також визначається роль китайської мови як засобу міжнародної комунікації.

У другому розділі охарактеризована класифікація методів творення слів у сучасній китайській мові, а також детально розглянуто процеси афіксація та напівафіксація.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНА БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ ТВОРЕННЯ НЕОЛОГІЗМІВ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ У СФЕРІ ІТ

1.1. Проблематика перекладу та локалізації неологізмів китайської мови

Проблематика перекладу і локалізації безперечно пов'язана з особливостями глобалізації. До таких особливостей можна віднести можливість миттєвої передачі інформації та посилення глобального взаємозв'язку та ЗМІ. Це призводить до подолання та часткового стирання міжкультурних та міжмовних бар'єрів, що у свою чергу впливає на роль перекладу. Глобалізація поклала край ізоляції більшості країн і разом з цим сприяє розвитку галузі перекладу. (LISA. What Is Globalization. 2008) З точки зору процесу адаптації тексту та графічних зображень з метою розширення цільової аудиторії продукту, ми розглядаємо термін “локалізація”.

Локалізація (онаціональнення) (з англ localization) – процес, який включає в себе переклад, адаптацію графічних елементів, інтерфейсів користувацьких програм, використання відповідних форм для дат, номерів, адрес, валют та багато іншого. (LISA: Localization, 2008) (Волков, 2001, с. 105)

Локалізація неологізмів сучасної китайської мови проходить у кілька кроків:

1. Розуміння значення неологізму. Для цього використовують різноманітні джерела у яких розкривається контекст та значення спеціалізованих (наприклад у сфері ІТ) новоутворених слів.
2. Використання відповідних термінів. Сьогодні більшість неологізмів, які позначають певну новітню реалію, вже мають свої відповідними у різних мовах. Але за умови що таких ще не існує, використовується метод аналогій(схожі терміни у інших мовах). Якщо ж варіантів перекладів кілька, то варто порівняти їх значення чи ж проконсультуватися з спеціалістом конкретної сфери.

Проте, забезпечення якісного перекладу неологізмів китайської мови може бути справжнім викликом для перекладача.

Можна виділити 3 основні проблеми:

1. Невідповідність форм
2. Колосальна відмінність культур та філософій
3. Велика кількість діалектів китайської мови

Українську та китайську мови відносять до різних мовних груп: українська – східнослов'янська мова індоєвропейської мовної сім'ї, китайська – синітська мова сино-тибетської мовної сім'ї. Тому й існують значні граматичні, лексичні та синтаксичні відмінності, які ускладнюють процес перекладу.

Прикладом граматичних відмінностей є наявність граматичного роду. В українській мові існують жіночий та чоловічий роди. Наприклад слово книга – жіночого роду, при перекладі на китайську мову це слово втрачає цієї ознаки: книга (укр., жіночий рід) – 书 (кит., не має ознаки роду). До подібних відмінностей можна також віднести способи передачі числа, способи вираження часу, унікальні для китайської мови різноманітні граматичні конструкції та порядок слів у реченні.

Відмінності на невідповідності форм призводять до ускладнення процесу перекладу, тлумачення та локалізації.

У культурному плані значну роль відіграє релігія. У той час як в Україні переважає вплив християнства, у Китаї поширені даосизм, буддизм, конфуціанство та інші китайські філософські напрями. Ці відмінності можуть впливати на використання та інтерпретацію різноманітних термінів.

Яскравими прикладами слугують власне назви релігій. Терміни “буддизм”, “буддистська віра”, “буддійській” у китайській мові мають єдиний відповідник: “佛教”(fójiào).

Важливим також є історичний аспект. Певні слова та вислови можуть застосовуватися і бути доречними у контексті розуміння історичного

контексту. Наприклад важливий історичний пласт для Китаю – історія імперій, а для України – Гетьманщина.

Наприклад історична назва річки “黄河” (*huánghé*), давній імператорський титул “天子” (*tiānzi*) (柯林斯 简体中文 词典 | 翻译、释义及发音) Сфера використання цих понять є досить специфічною, і перекладач повинен враховувати цей аспект.

У такому випадку, задача перекладача – враховуючи всі культурні, історичні, лінгвістичні, економічні та релігійні особливості мови оригіналу та мови перекладу, зробити точний переклад.

Сучасна китайська мова включає в себе різноманітність діалектів. Деякі з них мають значні відмінності порівняно із стандартною (мандаринською) мовою. Використання пекінського діалекту при перекладі є більш універсальним та зручним для більшої кількості людей з різних частин Китаю. Проте, для забезпечення максимальної зрозумілості на максимально точної передачі змісту, необхідно визначати діалект оригінального тексту, враховувати його контекст та відповідним чином адаптувати контекст. Загалом, ця проблема пов'язана з різницею у вимові окремих мовних одиниць у різних регіонах Китаю, що може ускладнювати переклад. Найяскравіше ця відмінність прослідковується у кантонському та шанхайському діалектах: 网红 (манд. *Wǎnghóng*, кант. *Mong5 hung4*, шанх. *van hong*) – інтернет-зірка; 手机 (манд. *shǒu jī*, кант. *Sau2 gei1*). (柯林斯 简体中文 词典 | 翻译、释义及发音)

1.2. Утворення та вживання неологізмів у сфері ІТ як засіб міжнародної комунікації

Міжнародна комунікація – процес, який полягає у обміні інформацією, почуттями, думками між представниками різних окремих культур. Основною метою міжнародної комунікації є встановлення взаєморозуміння та досягнення спільно поставлених цілей.

До основних способів реалізації міжнародної комунікації належать: мова (міжнародні(інтернаціональні) мови), телекомунікації (бездротові технології, інтернет, радіо та телефон), ЗМІ (міжнародні газети, журнали, телеканали та радіостанції які транслюють інформацію по всьому світу), міжнародна дипломатія та торгівля.

Сучасна китайська мова – це мова світового значення, або ж ще її відносять до надрегіональних мов (Baker & Jones, 1998). Також вона є однією з офіційних мов ООН. Отже вона відіграє безпосередню роль у міжнародних комунікаціях і приймає рішення з підтримки міжнародної безпеки та співробітництва різних держав світу.

Неологізми китайської мови у сфері ІТ – це явище, тісно пов'язане з виникненням та розвитком нових технологій зв'язку за програмного забезпечення, а отже є важливим елементом у змінах у сучасній китайській мові.

За результатами дослідження багатьох вчених можна визначити, що неологізми – це слова, сполучення слів, цілі вислови а також нові значення вже існуючих слів, які з'явилися у мові відносно нещодавно.

Основні причини їх виникнення:

- Стрімкий розвиток науки, комп'ютерних технологій;
- Різноманітні зміни у суспільстві (економічні, соціальні, політичні, культурні);
- Світові модні тенденції;
- Глобалізація, яка сприяє використанню мовних запозичень.

Усі ці процеси потребують появи нових термінів та понять у мові.

Нові технології з'являються у різних країнах з різними мовами, тому необхідно забезпечити ефективну комунікацію між фахівцями цих країн. Саме тут стають у пригоді різноманітні неологізми.

Сьогодні китайська сфера ІТ наповнена запозиченими словами з англійської мови, для позначення нових технологій, програмного забезпечення та інших продуктів. Наприклад: Wi-Fi, 卡通 (*kǎtōng*) – мультфільм, 麥克風 (*màikèfēng*) – мікрофон, 數字化 (*shùzìhuà*) – цифровізація. (WordReference 汉-英词典)

Проте існує також безліч власне китайських неологізмів, які позначають нові поняття, яким просто немає аналогів у інших мовах. Використання обох видів неологізмів підвищує ефективність спілкування між фахівцями з різних країн, різноманітних професій пов'язаних зі сферою ІТ. Наприклад: 直播 (*zhíbō*) – пряма відео-трансляція, 智能家居 (*zhìnéngjiājū*) - розумний будинок, 雲端 (*yúnduān*) – хмарні сервіси, Cloud. (WordReference 汉-英词典)

Варто також вказати, що неологізми не є універсальним засобом, їх використання є обмеженим. Зазвичай їх використовують, коли для позначення нових реалій не вистачає вже існуючої лексики. Найважливішим у процесі локалізації неологізмів є розуміння їх значення та використання правильних мовних відповідників, щоб цілком передати контекст.

Висновки до Розділу 1

Поняття перекладу та локалізації беззаперечно пов'язані з такими явищами як глобалізація. Цей зв'язок сприяє розвитку та задає певні напрямки для розвитку обох галузей. Процеси перекладу та локалізації неологізмів мають спільні проблеми: невідповідність форм, відмінність культур та філософій, різниця вимови у різних діалектах. Для здійснення точного та якісного перекладу, необхідно враховувати всі ці аспекти.

Китайська мова – це мова світового значення, а також одна з мов ООН. Це вже представляє її як важливий інструмент міжнародної комунікації. Сьогодні, з технологічним розвитком, сфера ІТ-технологій також є невідмінною частиною міжнародних комунікацій, і вплив цих технологій на сучасне спілкування між народами набув і продовжує набувати колосальних масштабів.

Розвиток технологій, як і будь-яких інших сфер людської діяльності, супроводжується появою відповідної лексики. Такі новоутворення з'являються у мові, щоб задовольнити потребу у описі нових реалій. Неологізмами можна вважати як і нові словотворення, так і слова, які набули нових значень, відповідаючи на потреби суспільства.

РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ СПОСОБІВ ТВОРЕННЯ НЕОЛОГІЗМІВ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ В СФЕРІ ІТ

2.1. Класифікація основних способів творення неологізмів китайської мови у сфері ІТ

У китайській мові існує кілька способів творення неологізмів. Загалом їх можна поділити на 3 групи:

- Лексичні
- Семантичні
- Абревіація

До лексичних способів відносять такі, які застосовують вже наявні у мові лексичні одиниці (морфеми), і при різному поєднанні, вони утворюють нові слова. До подібних методів належать: словоскладання, афіксація, мовні запозичення.

Основний і найпошреніший спосіб творення нових слів у китайській мові - словоскладання. Він полягає в поєднанні двох або більше морфем, щоб сформувати нове слово. Наприклад, слово 区块链 “блокчейн”, дослівно: “ланцюг блоків”, складається з 区块 “блок” і 链 “ланцюг”. Аналізуючи словник “现代汉语新词词典”, О. Тихонова визначила, що більшість неологізмів – це багатоскладні слова, тобто ті, які утворилися за допомогою словоскладання і мають три або більше морфем. “...компоненти, що вже існують у мові, поєднуються в групи слів з новим лексичним значенням, але оскільки первинне значення кожного лексичного компонента вже знайомо, то не важко здогадатися про значення нового слова.” (Тихонова, 2009) Наприклад, 智能手机 (*zhìnéng shǒu jī*) – “розумний телефон” – “смартфон”. (汉语词典)

Інший спосіб, який стає більш популярним – це запозичення з інших мов (外来词). Очевидно, що найбільше мовних запозичень у китайській мові саме з

англійської. Це пов'язано з активною співпрацею Китаю з англійськими країнами.

Запозичення поділяють на:

1. Фонетичні
2. Семантичні
3. Фонетично-семантичні (гібридні)
4. Фонетичні з родовим словом

Фонетичні запозичення полягають у передачі іноземного елемента китайськими мовними засобами. Зазвичай, використані ієрогліфи не асоціюються зі значенням утвореного слова, але вони зручні для використання, адже схожі за звучанням. Наприклад, слово 比基尼 (*bǐ jī nǐ*) – bikini (англ.) – бікіні (укр.), 吉他 (*jī tā*) – guitar (англ.) – гитара (укр.). (在线汉语字典)

Семантичні запозичення – спосіб утворення з допомогою існуючих у мові одиниць, які при поєднанні отримують значення запозиченого слова або словосполучення. Наприклад 红酒 (*hóngjiǔ*) – червоне вино, слово, запозичене з французької мови “vin rouge”. (在线汉语字典)

Фонетично-семантичні – мовні запозичення, які при перекладі можуть бути як фонетичними, так і семантичними. Наприклад, слово “телефон” має у китайській мові два прямих відповідника 德律风 (*dé lǜ fēng*) (фонетичне, застіріле) та 电话 (*diànhuà*) (семантичне) (WordReference 汉-英词典)

Також існує спосіб фонетичного запозичення з родовим словом. Він полягає у використанні морфеми схожої за звучанням разом з морфемою, яка позначає рід, клас, групу (класифікуючий компонент) при перекладі. Наприклад, слово 啤酒 (*píjiǔ*) «пиво». 啤 – морфема, яка передає звучання запозиченого слова, 酒 – класифікуюча морфема (алкоголь, спиртний напій). (汉语词典)

Третій спосіб – афіксація – найбільш притаманний китайській мові віддавна. Він полягає у приєднанні різноманітних суфіксів та префіксів. Суфікс – це морфема яка приєднується до кінця слова. Суфікси відрізняються за своїми лексичними функціями. Так наприклад суфікс 儿 (*ér*) позначає дитину, а також вживається для так званої “еризації” у північних діалектах мови. Наприклад: 幼儿 (*yòu'ér*) – мала дитина, 花儿 (*huār*) – квітка. У цьому випадку, еризація надає слову відтінку дитячості на невимушеності. Також “儿” застосовується у розмовному стилі мови. Суфікс 士 (*shì*) використовується для позначення представників спеціальностей, професій чи груп. Існують також суфікси для передачі множини: 家, 们. Наприклад: 孩子们 – діти, 女人家 – жінки. При приєднанні деяких суфіксів, слово може змінювати приналежність до якоїсь частини мови. Наприклад 周期 (*zhōuqī*) - періодичний+ 性 (*xìng*)= 周期性 (*zhōuqīxìng*) – періодичність (现代汉语词典, 2005). З цього прикладу зрозуміло, що суфікс “性”, має відповідник в українській мові - “-ість”. Цей метод використовується для творення слів, які позначають ІТ-терміни, наприклад: 程序员 (*chéngxùyuán*), або 软件工程师 (*ruǎnjiàn gōngchéngshī*) – розробник програмного забезпечення. У цих прикладах присутні суфікси 员 та 师, які використовуються, щоб утворити терміни, що позначають спеціалістів певної сфери.

Префікс це афіксальна морфема яка вживається перед основним словом. Частим явищем у китайській мові є використання префіксації для формування звернень. Найбільш поширеними подібними префіксами є 老 (*lǎo*), 大 (*dà*), 小 (*xiǎo*), 阿 (*a*). Суфікси 儿, 子 мають схожу функцію. Наприклад, 老 вживається молодою людиною при зверненні до старшої, зазвичай за формулою “老+ прізвище (зазвичай односкладне)” – 老李, 老王 та інші. (汉语词典)

До семантичних неологізмів відносять вже відомі та вживані у мові слова, які у зв'язку зі змінами у мові набули нових значень.

Наприклад, слово "небезпека в інтернеті" може бути перекладене як "網絡犯罪" (*wǎngluò fànzui*), де "網絡" (*wǎngluò*) означає "інтернет", а "犯罪" (*fànzui*) - "злочин". (柯林斯 简体中文 词典 | 翻译、释义及发音)

Сучасна китайська мова також насичена різноманітними **аббревіатурами**. Причина такої популярності полягає у принципі економії мовних засобів. У зв'язку з розвитком ЗМІ та багатократним збільшенням кількості інформації, зростає тенденція до стислості подання. (Mykulchuk, 2005)

Їх можна поділити на п'ять типів:

1. Складноскорочені. Вони утворилися шляхом поєднання частин двох або більше слів. Наприклад 互联网 (*hùliánwǎng*) – Інтернет = 互联 (*hùlián*) + 网络 (*wǎngluò*) (余东衍, 2011)
2. Усічені. При скороченні певна частина слів пропускається. Наприклад: 硬件 (*yìngjiàn*) - апаратне забезпечення. Аббревіатура складається з двох слів: 计算机硬件 (*jìsuànjī yìngjiàn*) - комп'ютерне апаратне забезпечення і 硬件 (*yìngjiàn*) - апаратне забезпечення. Після скорочення залишилась лише кінцева частина. (习觅哲 & 王一涛, 2016, с. 18-19)
3. Узагальнені. Подібні аббревіатури виражають узагальнене значення первісного словосполучення. 父亲和母亲 (*fùqīn hé mǔqīn*) – батько і мати = 双亲 (*shuāngqīn*) обидва батьків. (习觅哲 & 王一涛, 2016, с. 18-19)
4. Аббревіатури з цифрами.
5. Аббревіатури з буквами. Наприклад: AI (Artificial Intelligence) – штучний інтелект. Слово "HTML" (*HyperText Markup Language*) може бути перекладене як "超文本标记语言" (*chāo wénběn biāojiè yǔyán*), але більш

звичною для використання, особливо у Інтернет-просторі є скорочена форма "HTML". (柯林斯 简体中文 词典 | 翻译、释义及发音)

Варто також згадати мовні каламбури та гру слів. Здебільшого, вони можливі завдяки тому, що китайська мова має багато слів з однаковою вимовою але з різним значенням. Наприклад, вислів IT 男人的三大浪漫, який має переклад 3 романтичні моменти для чоловіків сфери IT. Насправді тут використаний звуковий каламбур зі словом 浪漫 (романтичний), яке для китайця звучить подібно до слова “хвиля”. До прикладів цих трьох “хвиль” приводять хвилі програмного коду, даних та відгуків користувачив-випробувачів. (вільне обговорення у мережі Інтернет)

Усі ці способи творення неологізмів використовуються в китайській мові, щоб описувати нові технології, продукти та ідеї. Це допомагає збагачувати мову та забезпечувати її відповідність сучасним реаліям.

2.2. Афіксація та напівафіксація як способи словотворення у сучасній китайській мові

Афіксація – це один з найпоширеніших способів словотворення.

Афікс – це словотворча морфема, яка приєднується до основної морфеми (кореня). Зазвичай афікси оформлюють інші морфеми і не вживаються самостійно, оскільки не несуть смислового навантаження. Власне, цим цей спосіб відрізняється від словоскладання. До афіксів у китайській мові відносять суфікси та префікси.

Для зручності, спочатку розглянемо префікси.

2.2.1 Префіксація

Префіксація – це процес словотвору, який полягає у приєднанні префікса (前缀 *qiánzhùì*, 词头 *cítóu*) до кореневого складу. Загальна формула утворення слів за допомогою префіксації така: префікс + коренева морфема. Звідси зрозуміло, що префікси завжди розташовуються попереду.

Основною функцією префікса у подібному словосполученні є віднесення лексичної одиниці до певної лексико-граматичної категорії. Сфера застосування подібного словотвору обмежена, але часто використовується. До основних типів можна віднести числівниковий префікс 第(*dì*), та префікси для утворення звернень: 老 (*lǎo*), 小 (*xiǎo*), 大 (*dà*), 阿(*ā*).

Префікс 第(*dì*) використовується для утворення порядкових числівників за принципом 第(*dì*) + числівник. Наприклад: 第三(*dìsān*) – третій, 第一百 (*dìyībǎi*) – сотий.

Префікси на творення звертань: 老 (*lǎo*), 小 (*xiǎo*), 大 (*dà*), 阿(*ā*). Вони використовуються для вираження суб'єктивно-емоційного значення через звертання, тобто вони виражають почуття та відносини між мовцем та слухачем.

Першим з таких префіксів є 老 (*lǎo*). Основне значення цієї морфемі це “старий, старший”. Ця морфема зазвичай використовується при звертанні до людини старшої за віком, з вищим положенням на роботі або у суспільстві. Найпростішим способом утворення подібних звертань є 老 (*lǎo*) + односкладне прізвище, навпаки – значно рідше. [13] Наприклад: 老徐 (*lǎo xú*), 老刘 (*lǎo liú*), 老赵 (*lǎo zhào*).

Наступним способом використання префікса 老 є 老 + терміни на позначення родичів. Тут він вживається для вираження поваги (老爸, 老妈), а також визначає вікові відносини між дітьми однієї сім'ї (老大 *lǎodà* – старший син, 老三 *lǎosān* – третій по віку син).

Третім способом є 老 у поєднанні з термінами на позначення посади, статусу чи професії. Наприклад 老师 (*lǎoshī*) – вчитель, 老总 (*lǎozǒng*) – керівник, 老板娘 (*lǎobǎnniáng*) – власниця, дружина власника. (汉语词典)

Наступним префіксом є 大 (*dà*). Основне значення цієї морфемі це “великий, старший”. Найчастіше він використовується з термінами на позначення родичів, наприклад, 大姐 (*dàjiě*) – старша сестра; 大姑 (*dàgū*) – тітка, старша сестра батька. При звертанні до незнайомих людей, проявляє повагу та дружні наміри. Наприклад: 大妈 (*dàtmā*) – тітонька; 大哥 (*dàgē*) – дяденько, брат. (在线汉语字典)

У поєднанні з прізвищем, префікс 大 може мати збільшено-пестливий відтінок. Наприклад: 大黄 (*dàhuáng*), 大张 (*dàzhāng*), 大林 (*dàlín*).

Префікс 小 (*xiǎo*). Основне значення цієї морфемі це “малий, молодий”. При використанні старшими у словосполученні “小 + прізвище” по відношенню до когось молодого не має відтінку принизливості, скоріше нейтральні. Подібні словосполучення також можуть мати зменшено-пестливий відтінок, а також відтінок невимушеності.

Префікс 阿, в свою чергу, має відтінок пестливості і вживається по відношенню до близьких людей. Наприклад, до родичів: 阿婆 (*ā pó*) - бабуся, 阿妈 (*ā mā*) - мама, та інших за прізвищем: 阿赵 (*ā zhào*), 阿刘 (*ā liú*). Також можна вживати у поєднаннях 阿猫 (*āmāo*) та 阿狗 (*āgǒu*) в значеннях кішечка та песик, та подібні. Ці та подібні словосполучення з префіксом 阿 поширені в східних діалектах.

2.2.2. Суфіксація

Суфіксація – це процес словотвору, який полягає у приєднанні суфікса (后缀 *hòuzhù*, 词尾 *cíwěi*) до кореневого складу. Загальна формула утворення слів за допомогою суфіксації така: коренева морфема + суфікс. Звідси зрозуміло, що суфікси завжди розташовуються позаду.

Сфера застосування суфіксів значно більша за префікси. Вони можуть приєднуватись до іменників, дієслів та до прислівників.

Для утворення іменників, найчастіше використовуються суфікси 子, 儿, 头, 家, 者, 巴.

Морфема 子 (zi) надає іменникові значення предметності. Її етимологічне значення – син, дитина. Слова з суфіксом 子 зазвичай позначають людей, тварин, предмети. Наприклад 胰 + 子 = 胰子 (yízi) - мило, 方 + 子 = 方子 (fāngzi) - рецепт, 桌 + 子 = 桌子 (zhuōzi) - стіл.

Суфікс 儿 (er) зазвичай використовується щоб надати емоційної забарвленості слову. Етимологічне значення цієї морфеми – 儿 (ér) – син. Цей суфікс може надати слову зменшений або зменшено-пестливий відтінок. Афіксація за допомогою суфікса 儿 (er) має також назву еризація (儿化). (汉语词典)

Приклади слів зі зменшено-пестливим відтінком: 盘儿 – блюдо, 画片儿 – картинка (汉语词典).

Іншою функцією суфікса 儿 є уточнення значення кореня. Наприклад, у випадку, коли коренева морфема позначає якесь абстрактне поняття, цей суфікс вказує на більш конкретне поняття. Наприклад: 门口 (вхід, вихід, прохід) – 门口儿 – ворота, двері, під'їзд.

Третя функція – утворення іменників з дієслів та прикметників. Наприклад: 画儿 (картина, малюнок), 包儿 (пакет, клунок) - іменники утворені з дієслів 画 (малювати) та 包 (загортати). Іменник 短儿 (нестача, недолік) - утворений з прикметника 短 (короткий).

Подібно до префіксів, які беруть участь в утворенні звертань, суфікси 儿 та 子 мають схожу функцію. Наприклад суфікс 子 можна використовувати при звертанні до людей разом з 1) прізвищем та ім'ям: 小王子; 2) з прикметниками

на позначення певної якості людини: 瞎子 – сліпий, 瘦子 – худий; 3) з родовими термінами: 孙子 - внук, 老头子 – старий; 4) з термінами на позначення дітей тварин, для утворення образливих та принизливих звертань.

Суфікс 儿 при зверненні додає зменшено-пестливого відтінку. Зазвичай його використовують старші стосовно молодших, або друзі, родичі та закохані для вираження емоцій. Можливе застосування у формулах: прізвище + 儿 (周儿, 刘儿), ім'я + 儿 (伟儿, 英儿), оцінювальні іменники + 儿 (宝贝儿, 心尖儿).

Суфікс 头 (*tou*) використовується для утворень назв абстрактних понять, або назв предметів округлої форми. Його етимологічне значення - 头 (*tóu*) – голова. Приклади назв предметів округлої форми, утворених суфіксом 头: 石头 (*shítou*) – камінь, 木头 (*mùtou*) – дерев. колода. Приклади назв абстрактних понять, утворених суфіксом 头: 念头 (*niàntou*) – ідея, думка; 盼头 (*pàntou*) - надія. Також варто згадати іменники з суфіксом 头, які позначають одиниці часу: 钟头 (*zhōngtóu*) - година, 年头 (*niántóu*) – рік.

Суфікси 家 та 者 мають схожі використання, проте є певні відмінності.

Суфікс 家 (*jiā*) використовується для позначення спеціалістів у певній сфері, наприклад, музикант - 音乐家 (*yīnyuèjiā*), художник - 画家 (*huàjiā*).

Суфікс 者 (*zhě*) використовується більш широко й іноді перекладається дослівно, як “той, хто займається...”. Наприклад, 记者 (*jìzhě*) - репортер, 爱国者 (*àiguózhě*) – патріот.

Суфікс 巴 (*ba*) має досить вузьке застосування. Може застосовуватись для позначення частин тіла людини чи тварини, таких, як 嘴巴 (*zuǐba*) – рот, 尾巴 (*wěiba*) – хвіст, 下巴 (*xiàba*) - підборіддя, та для формування відносно невеликої кількості інших слів.

Тепер розглянемо суфікси, які беруть участь в утворенні дієслів. За своєю функцією їх можна поділити на результативні суфікси та суфікси напрямку.

Спочатку розглянемо результативні суфікси: 1) 到 позначає досягнення певного результату; 2) 着 має ідентичне з суфіксом 到 використання і вони можуть замінити один одного з кількома винятками. Наприклад: 找着 – 找到, але 睡着 – 睡到. 3) 得 має ідентичне з 到 значення; 4) 见 позначає досягнення результату за допомогою органів чуття; 5) 完 означає досягнення кінцевого результату; 6) 成 – успішне досягнення результату; 7) 好 – досягнення позитивного результату; 8) 了 – можливість досягнення результату, зазвичай вживається разом з 得 для можливих дії, або з 不 – для неможливих; 9) 住 – досягнення результату з подальшим його закріпленням; 10) 掉 – досягнення результату, шляхом знищення, руйнування чогось.

Наступною категорією дієслівних суфіксів є суфікси напрямку. З назви зрозуміло, що їх використовують, щоб вказати напрямок дії. До цього типу суфіксів відносять: 上 (*shàng*) – наверх, 下 (*xià*) – вниз, 进 (*jìn*) – всередину, 出 (*chū*) – назовні, 过 (*guò*) – через, 起 (*qǐ*) – підйом нагору, 回 (*huí*) – назад, 开 (*kāi*) – на бік. Нижче представлені приклади подібних словотворень. 挂上 – повісити, 坐下 – сісти, 走进 – заходити, 跑去 – вибігати, 翻过 – перейти, 提起 – витягати, 赎回 – викупляти назад, 分开 – розділяти.

Остання група суфіксів представлена суфіксами прислівників.

Суфікс 然 (*rán*) найбільш продуктивний для утворення прислівників, а особливо якісних. Наприклад, 惠然 (*huìrán*) – люб'язно, 油然 (*yóurán*) – густо, важко.

Суфікс 地 (*de*) використовується для творення якісних прислівників. Наприклад: 努力地 (*nǜlìde*) – старанно, 渐渐地 (*jiànjànde*) – поступово.

头 (*tou*) – суфікс, який застосовується для творення обставинних прислівників, які позначають місце дії. Наприклад: 后头 - позаду, 外头 – зовні.

儿 (*er*) має місце лише в кількох займенникових прислівниках. Наприклад у словах 这儿 (*zhèr*) - тут і 哪儿 (*nǎr*) - де?.

2.2.3. Напівафіксація.

Це спосіб творення слів, при якому приєднання до кореневої морфемі суфікса чи префікса не змінюють сенс уцілому, а лише надають йому нові відтінки, якості, розміри і подібне. Морфемі які використовуються у напівафіксації називають навівпрефіксами та напівсуфіксами. Зазвичай подібні морфемі не вживаються самостійно, адже не мають самостійного значення.

Напівпрефіксація у китайській мові відбувається за допомогою морфем 超(*chāo*), 泛(*fàn*), 微(*wēi*), 亚(*yà*), 反(*fǎn*), 迷你 (*mínǐ*) . Розглянемо детальніше використання цих морфем.

Напівпрефікс 超 (*chāo*) використовується для утворення термінів. Етимологічне значення цієї морфемі – 超(*chāo*) – перевищити, перевершити. Зазвичай він надає значення понаднормовості, подібно до українських аналогів супер-, гіпер-, над-. Подібні понаднормовість і винятковість часто зустрічаються у термінах пов'язаних зі сферою ІТ. Наприклад, 超頻 (*chāo pín*) - перевищення частоти. 超級電腦 (*chāo jí diàn nǎo*) - суперкомп'ютер. Але досить частим є використання і в інших сферах: 超标准 (*chāo biāo zhǔn*) - понад стандартом, 超速 (*chāo sù*) - перевищення швидкості, 超时空战士 (*chāo shí kōng zhàn shì*) - "Суперкосмічний боєць" (китайський аніме-серіал).

Напівпрефікс 泛 (*fàn*) використовується у понятті загальний, всеосяжний. Наприклад, 泛说(*fànshuō*) – загальний погляд, 泛扫(*fàn sǎo*) – підмітати всюди. Також може бути прямим відповідником префіксу пан- в українській

мові. Наприклад, 泛日尔曼主义 (*fàn rì'ěrmàn*) – пангерманізм, 泛亚细亚主义 (*fàn yàxiyàzhǔyì*) – паназійство.

Етимологічне значення морфеми 微 (*wēi*) – крихітний, маленький, незначний. Він є повним відповідником префікса української мови мікро-. 微波 (*wēibō*) – мікрохвилі, 微气候 (*wēiqìhòu*) – мікроклімат, 微生物 (*wēishēngwù*) – мікроорганізм.

Напівпрефікс 亚 (*yà*) має етимологічне значення вторинний, другий за значенням. Має відповідники в українській мові: суб, гіпо, під. Наприклад 亚种 (*yàzhǒng*) підвид, 亚寒带 (*yàhándài*) – субарктика.

Напівпрефікс 反 (*fǎn*) надає слову значення, протилежності, зворотності. Є відповідником українському анти-. Наприклад: 反命题 (*fǎnmìngtí*) антитеза, 反攻 (*fàngōng*) контрнаступ.

Напівпрефікс 迷你 (*mínǐ*) сам по собі є неологізмом. Він утворився шляхом фонетичного запозичення з англійської мови (*mini*). Відповідником в українській мові є префікс міні-. Він позначає предмети малого розміру. Наприклад: 迷你裙 (*mínǐqún*) - мініспідниця. 迷你酒吧 (*mínǐ-jiǔbā*) – мінібар.

Напівсуфіксів у китайській мові значно більше і сфера їх використання ширша.

Напівсуфікси 员 (*yuán*) та 手 (*shǒu*) використовуються для позначень людей.

Напівсуфікс 员 (*yuán*) позначає людину, яка відноситься до певної професії чи спеціальності. Наприклад: 售货员 (*shòuhuòyuán*) – продавець, 海员 (*hǎiyuán*) моряк.

手 (*shǒu*) у свою чергу позначає людину, яка досягла майстерності у певній справі. Часто слова, утворені цим напівсуфіксом перекладаються “майстер”. Наприклад: 好手 (*hǎoshǒu*) – добрий майстер, 能手 (*néngshǒu*) – майстер.

Напівсуфікси 鬼 (*guǐ*), 虫 (*chóng*), 蛋 (*dàn*) можна умовно поєднати в групу тих, які передають негативні людські якості. Вони часто використовуються в розмовній мові у якості лайки.

Етимологічне значення морфеми 鬼 (*guǐ*) – демон, диявол. Цей напівсуфікс використовується досить часто для позначення людей, наділених порочними рисами характеру. Наприклад: 赌鬼 (*dǔguǐ*) азартний гравець, 烟鬼 (*yānguǐ*) затятий курець.

Напівсуфікс 虫 (*chóng*) використовується для підкреслення негативних, небажаних рис характеру. Наприклад: 寄生虫 (*jìshēngchóng*) – паразит, дармоїд, 糊涂虫 (*hútuchóng*) - дурень.

Напівсуфікс 蛋 (*dàn*) – використовується для утворення лайливих слів, які акцентують увагу на негативних якостях людини. Наприклад: 糊涂蛋 (*hútudàn*) – дурень, 坏蛋 (*huàidàn*) – негідник.

Напівсуфікси 心 (*xīn*) та 意 (*yì*) утворюють іменники, які вказують на душевний стан людини, описують її внутрішній світ.

Самостійне значення морфеми 心 (*xīn*) – серце, душа. Приклади іменників, утворених за допомогою морфеми 心: 诚心 (*chéngxīn*) – щирість, 爱国心 (*àiguóxīn*) – патріотизм. Іноді слова, утворені з цим напівсуфіксом, можуть виступати у якості дієслова у значенні “почуватися...”. Наприклад: 担心 (*dānxīn*) – почуватися тривожно, тривожитися.

Напівсуфікс 意 (*yì*) утворює іменники зі значенням особливості характеру чи наміру. Наприклад: 好意 (*hǎoyì*) – доброзичливість, гарний намір; 敌意 (*díyì*) – ворожнеча, ворожі наміри.

Напівсуфікс 物 (*wù*) позначає предмети й іноді живих істот. Це відповідає етимологічному значенню цієї морфеми – річ, предмет. Наприклад: 动物 (*dòngwù*) – тварина, 矿物 (*kuàngwù*) – корисна копалина.

Етимологічне значення напівсуфікса 品 (*pǐn*) схоже до попереднього. Ця морфема також утворює іменники на позначення предметів, продукції. Наприклад: 药品 (*yàopǐn*) – ліки, 商品 (*shāngpǐn*) – товар.

Напівсуфікс 素 (*sù*) утворює наукові терміни на позначення різних речовин. Наприклад: 卤素 (*lǔsù*) – галоген, 毒素 (*dúsu*) – токсин, отрута.

Напівсуфікс 性 (*xìng*) утворює іменники на позначення абстрактних термінів, наприклад, властивості предметів чи явищ. Наприклад: 历史性 (*lìshǐxìng*) – історичність, 先进性 (*xiānjìnxìng*) – прогресивність.

Напівсуфікс 切 (*qiè*) бере участь в утворенні прикметників, які описують якості предметів з високим ступенем інтенсивності. Наприклад: 亲切 (*qīnqiè*) – близький, сердечний. 当 (*dàng*) також утворює прикметники, які зазвичай передають позитивну якість чи властивість. Наприклад: 便当 (*biàndāng*) – зручний, комфортний.

化 (*huà*) утворює слова, які вказують на процес, зміну, перетворення. Наприклад: 简单化 (*jiǎndānhuà*) – спрощувати, спрощення.

Слова та словосполучення, використані для прикладів у цьому розділі, були взяті з онлайн-словників WordReference 汉 - 英词典, Collins Online Dictionary, а також 在线汉语字典 i ZDIC 汉语词典.

Висновки до Розділу 2.

Сучасні способи творення слів у китайській мові досить різноманітні. Аналіз словників китайської мови показав, що майже всі слова утворилися способами, які можна поділити на 3 основні групи: лексичні, семантичні та аббревіатури. Кожна з цих груп утворена за певними ознаками, такими як причина появи нового слова, джерело лексичних одиниць (власне китайська мова, чи інші), функціональні особливості та склад новоутворених слів. Так, до групи лексичних неологізмів належать такі, що утворилися методом словоскладання, афіксації чи мовних запозичень. Ця група є найбільш численною й найбільш функціональною. До семантичних неологізмів відносять вже відомі та вживані у мові слова, які у зв'язку зі змінами у мові набули нових значень. Останньою розглянутою групою є аббревіатура. Дослідження іноземної літератури та сучасних мовних тенденцій показали, що цей метод творення стає все більш популярним. Причинами цього беззаперечно є процеси глобалізації та тенденція до стислості подання будь-якої інформації.

Більш детально було досліджено способи творення, які відносяться до афіксації. Визначено терміни префіксація, суфіксація, а також окремо описано процес напівафіксації. Всі ці процеси є найбільш зручними, функціональними та часто вживаними у китайській мові, тому сучасні дослідження спрощують процеси перекладу та локалізації для фахівців сфери ІТ та власне перекладачів.

ВИСНОВКИ

У ході роботи було зроблено наступні висновки:

1. Локалізація – процес, який полягає у перекладі графічних елементів, інтерфейсів користувацьких програм, використання відповідних форм для дат, номерів, адрес, валют та багато іншого, а також адаптації їх для використання іншомовними користувачами.
2. Міжнародна комунікація – процес, який полягає у обміні інформацією, почуттями, думками між представниками різних окремих культур. Китайська мова є дуже важливим і поширеним у світі засобом міжнародної комунікації.
3. Неологізми китайської мови у сфері ІТ – це явище, тісно пов'язане з виникненням та розвитком нових технологій зв'язку за програмного забезпечення, а отже є важливим елементом у змінах у сучасній китайській мові.
4. Загалом, методи творення нових слів у китайській мові можна поділити на 3 основні групи: лексичні, семантичні та аббревіатури. До лексичних відносять словоскладання, афіксація та запозичення. Серед аббревіатур виділяють складноскорочені, усічені, узагальнені, з цифрами та з буквами.
5. Афіксація – це один з найпоширеніших способів словотворення. Афікс – це словотворча морфема, яка приєднується до основної морфеми (кореня). Види афіксації: префіксація та суфіксація.
6. Напівафіксація – це спосіб творення слів, при якому приєднання до кореневої морфеми суфікса чи префікса не змінюють сенс уцілому, а лише надають йому нові відтінки, якості, розміри і подібне. Морфеми які використовуються у напівафіксації називають навівпрефіксами та напівсуфіксами.

Перший розділ цієї роботи – теоретичний – присвячений питанню глобалізації, її зв'язку з локалізацією та перекладом, основним проблемам

пов'язаним з процесами перекладу та локалізації з різних аспектів: мовного, історичного, культурного, філософського та національного. Окрім цього він також розкриває питання міжнародної комунікації, її основні засоби, місце китайської мови у контексті міжнародного спілкування, причини появи нової лексики у мові, а саме у сфері ІТ. Процеси, описані у цьому розділі, обґрунтовують актуальність та необхідність подібних досліджень. Дослідження, описане у цьому розділі є результатом аналізу англомовних та китайськомовних статей, пов'язаних з процесами глобалізації та утворення неологізмів.

Другий розділ – практичний – демонструє результати дослідження з питань методології утворення неологізмів китайської мови у сфері ІТ, а саме наводить класифікацію основних методів, а також детально описує явища афіксації, напівафіксації та їхню роль у мові. Надана класифікація містить перелік основних методів словотвору, їх функції, використання, проводить паралель з українською мовою, а також приводить наочні приклади.

Загалом, результати дослідження демонструють, що стрімкість сучасного розвитку, призводять до виникнення причин такої необхідності в утворенні нової лексики, наведених у роботі. А також, вплив цих першопричин на варіативність способів утворення неологізмів. Розуміння причинно-наслідкового зв'язку, спричиненого розвитком новітніх технологій, глобалізацією та світовими модними тенденціями, дозволяє виконувати переклад чи локалізацію, дотримуючись сучасних вимог.

论文摘要

在工作过程中，得出以下结论：

1. 本地化是一个过程，包括翻译图形元素、用户程序界面，使用适当的日期、数字、地址、货币等形式，以及调整它们以供外语用户使用。
2. 国际交流是不同文化代表之间交换信息、感受和思想的过程。汉语是世界上非常重要和广泛的国际交流手段。
3. IT 领域的汉语新词是与新的软件通信技术的产生和发展密切相关的现象，是现代汉语变迁的重要组成部分。
4. 词缀是最常见的构词方式之一。词缀是附加在主语素（词根）上的构词语素。词缀的类型：前缀和后缀。
5. 半固定是一种造词方式，在词根词素上加上后缀或前缀，并不改变整体的意义，只是赋予其新的色调、性质、维度等。半词缀中使用的语素称为中位前缀和半后缀。

这项工作的第一部分是理论性的——致力于全球化问题，它与本地化和翻译的联系，与翻译和本地化过程相关的主要问题来自各个方面：语言、历史、文化、哲学和民族。此外，它还揭示了国际交流的问题，其主要手段，汉语在国际交流中的地位，语言中出现新词汇的原因，即在 IT 领域。本节中描述的过程证实了此类研究的相关性和必要性。本章所描述的研究是对与全球化进程和新词形成相关的英文和中文文章进行分析的结果。

第二章——实践——论证了信息技术领域汉语新词形成方法论的研究成果，即对主要方法进行了分类，并详细描述了词缀现象、半词缀现象。词缀及其在语言中的作用。给定的分类包含构词的主要方法列表，它们的功能，用途，与乌克兰语相似，并给出了说明性示例。

总的来说，研究结果表明，现代发展的迅速发展导致需要创建新词汇的原因出现，在工作中给出。而且，这些根本原因对新词形成方式的可变性的影响。了解最新技术的发展、全球化和全球时尚趋势所造成的因果关系，可以让您根据现代要求进行翻译或本地化。

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Волков, А. (2001). Лексикон загального та порівняльного літературознавства (А. Волков, О. Бойченко, І. Зварич & П. Рихл, Ред.). Золоті литаври.
2. Зеленько А. С. (1999). Методи й аспекти дослідження мови. Вісн. Луган. держ. пед. ун-ту. №5. с. 7.
3. Колоїз Ж. (2009). Українська неологія: здобутки і перспективи. Наукові праці: Науково-методичний журнал. Т. 105. Вип. 92: Філологія. Мовознавство. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили. с. 56–61.
4. Крамар, Н. А. (2022). Словник англomовних неологізмів ХХІ століття. Київ: Інтерсервіс.
5. Селіванова О. О. (2006). Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля. К. с. 716.
6. Тихонова, О. (2009). Основні моделі утворення неологізмів у китайській мові. Теоретичні та прикладні питання китайського мовознавства і літературознавства, 131–134.
7. Baker, C., & Jones, S. P. (Ред.). (1998). Encyclopedia of bilingualism and bilingual education. Multilingual Matters.
8. Baidu Zhidao (Web-based Collective Intelligence Resource). Baidu Global Business Unit. (2020) URL: <https://zhidao.baidu.com/>
9. Computer Dictionary. (2017). URL: <http://computer.yourdictionary.com/>
10. Collins Online Dictionary | Definitions, Thesaurus and Translations. <https://www.collinsdictionary.com/zh/dictionary/english-chinese>.
11. LISA: Localization. (2008, 25 липня). Wayback Machine. <https://web.archive.org/web/20080725041107/http://lisa.org/Localization.61.0.html>

(Стаття, написана за допомогою ChatGPT)

12. LISA: What is globalization? (2008, 24 березня). Wayback Machine. <https://web.archive.org/web/20080324044737/http://www.lisa.org/What-Is-Globalization.48.0.html> (Стаття, написана за допомогою ChatGPT)
13. Mykulchuk, R. (2005). Сучасні українські аббревіатури: Перспективи і стан дослідження. Terminology, Стаття 538.
14. WordReference 汉-英词典. English to French, Italian, German & Spanish Dictionary - WordReference.com. <https://www.wordreference.com/zhcn/>

15. 习觅哲 & 王一涛. (2016). 汉英缩略语的构词类型对比浅析. 文教资料, (第 1 期), 18–19.
16. 余东衍. (2011). 试论汉语缩略语的构造特点和规范原则. 湖北师范学院.
17. 在线汉语字典. <http://xh.5156edu.com/index.html>
18. 朱茂汉. (1983). 名词前缀“阿”和“老”的形成和发展 (4-те вид.). 哲学社会科学版.
19. 柯林斯 简体中文 词典 | 翻译、释义及发音.
20. 汉语词典. <https://www.zdic.net>
21. 汉语语法教材. (1959). 北京.
22. 现代汉语词典 (5-те вид.). (2005). 中国社会科学院语言研究所辞典编辑室编.